بین‌النهرین

بعید نبودن استعفای بارزانی

عبدالبـاری عطوان*: ما رسـما نمی‌دانیم واکنش مسعود بارزانی که روند کنترل ارتش عـراق بر کرکوک را دنبال می‌کرد چه بود اما مسلما او بسیار سـرخورده شده است و خود را تنها می‌یابد، چرا که حزب اتحادیه میهنی شریک او در قدرت، وی را تنها گذاشت. حال دیگر شاید آمریکا و اسـرائیل هم آن را تنها بگذارند. بارزانی از عقب‌نشـینی غیرمنتظره پیشمرگ‌ها در کرکوک بدون هیچ درگیری‌ای شوکه شده؛ نیروهایی که بسیار برای دفاع از طـرح جدایی‌طلبانـه‌اش روی آنها حسـاب می‌کرد. این همه‌پرسی «استقلالی توهمی» را بـرای کردها در اقلیم کـه از خودمختاری برخوردارند، همـراه آورد. بزرگ‌ترین قربانی این تحولات نظامی شـخص مسعود بارزانی است که رویای اسـتقلالش تا به این لحظه به کابوس تبدیل شـده است. دیگر استعفای او از حزب و ریاسـت اقلیم هر دو با هم بعید نیست و هفته‌های آینده بسیار سرنوشت‌ساز خواهد بود.

■ **ضربه اقتصادی به اقلیم کردستان**

اقلیم کردسـتان عـراق با مسـاحتی حدود ۷۸هزار کیلومتر (شامل مناطق مورد منازعه از جمله کرکوک) بر یکی از غنی‌ترین منابع نفتی خاورمیانه واقع شده و اقتصادش به مانند عراق به دلیل عدم وجود زیرساخت‌های لازم اقتصادی و تولیـدی و جنگ‌های پی در پی بشدت به دلارهای نفتی وابسته است. با این تفاسـیر، این اقلیم با از دسـت دادن کنترل خود بر چاه‌های نفتی متحمل ضربه اقتصادی مهلکی شده است؛ هر چند طی بیش از ۳سال صادرات نفت این حوزه‌ها، به علت فسادهای موجود در سیسـتم حکومتی اقلیم، نفعی به مردم نمی‌رسید و این اقلیم با بحران اقتصادی فزاینده‌ای مواجه است.

***تحلیلگر برجسته جهان عرب**

شبه‌قاره

عواقب حکم دستگیری عمران‌خان

سـرانجام حـزب حاکـم پاکسـتان از بزرگ‌ترین منتقدش انتقام گرفت. آری‌نیوز، مهم‌ترین شبکه انگلیسی‌زبان پاکستان دیروز خبـر داد که حکم دسـتگیری عمران‌خان، اسطوره کریکت پاکستان، رهبر حزب جنبش انصـاف و مهم‌ترین مخالف سیاسـی دولت فعلی اسـلام‌آباد با پیگیری‌های حزب حاکم مسـلم‌لیگ شـاخه نوازی صادر شده است. عمران‌خان که نقشـی کلیـدی در پیگیری پرونده فساد نواز شریف، نخست‌وزیر برکنار شـده و خانواده‌اش داشت، حالا خود به جرم توهین به دادگاه عالی پاکستان تحت تعقیب قرار گرفته است.

اگرچه بدین ترتیب پدرخوانده مسلم‌لیگ موفق شده است از کاپیتان- لقب عمران‌خان- انتقام بگیرد اما با توجه به حمایت‌های مردمی پشت‌سـر جنبش انصاف و تظاهرات معمولا دردسرساز حامیان آن برای حکومت پاکستان می‌توان دستگیری او را به منزله بنزین ریختن روی آتش ناراضیان در این کشور دانست.

به گزارش تسنیم، در پاکستان به طور کلی هرگاه حزبی بخواهد سیاستمدار مخالف خود را از میدان خارج کند، سعی می‌کند او را به ۲ جرم نابخشودنی «توهین به ارتش پاکستان» یا «توهین به دادگاه عالی پاکسـتان» متهم کند. حتی خود عمران‌خان و طاهر القادری دیگر مخالف بزرگ مافیای دولتی نوازی‌ها نیز بارها تلاش کرده بودند نواز شـریف را تحت همین عناوین پای میز محاکمه بنشانند. حال در صورتـی که جرم عمران‌خـان در این‌باره اثبات شود او احتمالا برای همیشه از صحنه سیاسی پاکستان حذف خواهد شد.

او گفتـه در تاریـخ ۲۴ اکتبر کـه برای حضـورش در دادگاه تعیین شـده شـخصا مراجعـه خواهد کرد. در عین حال سـازمان بازرسـی پاکسـتان مشغول بررسـی فساد اقتصادی نواز شـریف اسـت و او نیز شرایط بسـیار خطرناکی را طی می‌کند که می‌تواند به مجازات خود و خانواده‌اش منتهی شـود. به نظر می‌رسـد با حذف این دو شـخصیت تاثیرگذار از صحنه سیاسـی پاکسـتان باید شاهد ظهور جریان سومی در اسلام‌آباد باشیم.

نیروهای عراقی کنترل شهر سنجار و دیگر مناطق مورد منازعه در دیاله و نینوا را به دست گرفتند

کردها علیه بارزانی

نیروهـای امنیتی و پلیـس فدرال عـراق در ادامـه بازپس‌گیـری مناطقی که پـس از یورش گروه تروریسـتی داعش در سال ۲۰۱۴، به تصرف نیروهای اقلیم کردسـتان درآمد، صبح سه‌شنبه عملیات را با کمک نیروهـای مردمی ایزدی ادامه دادند. نیروهای عراقی در گام نخسـت از سـمت شهرک «عین فتحی» به سوی شمال استان نینوا حرکت کردند و با عقب‌نشینی نیروهای پیشمرگ، کنترل شهر سنجار را ۳ سال پس از حملات داعش بـدون هیچ درگیـری و به طور کامل در دسـت گرفتند. در ادامه نیروهای عراقی به پیشـروی‌ها ادامه دادند و بدون هیچ مقاومتی از سوی نیروهای پیشـمرگ کرد، مناطـق مهم دیگـری از جمله «شبابیت، سـولاخ، قصب، حمدان، بنات،کارخانه سیمان، قنی، سنون، جداله، خیاله، دومیز، وردیه، غولات، نینیات، حردان، زورآقا و شـرفدین» را به کنترل خود درآوردند.

■ **فرار داعشی‌ها به مرزهای اربیل**

در این میان پیشـمرگ‌های وابسـته به حزب اتحاد دموکراتیک کردستان (حزب مسعود بارزانی) در اقدامی که بیشـتر نشان‌دهنده شکست بزرگ آنـان در عرصه تحـولات میدانی و سیاسـی بود، یک رسوایی تاریخی برای خود رقم زدند و صدها تن از عناصر تروریسـتی داعـش را که در جریان عملیات پاکسازی استان کرکوک تسلیم (نیروهای پیشمرگ‌ها) شده بودند را به میدان نبرد با نیروهای عراقی اعزام کردند. تروریسـت‌های داعش در گام نخست، شـهرک «الدبس» و روستاهای «قره‌تپه، طویلعه، الملح و مشیرفه» را در حومه شمال غرب شهر کرکوک به اشـغال خود درآوردند؛ نیروهای حزب اتحاد دموکراتیک کردستان وابسته به بارزانی تلاش کردند با وارد کردن تروریسـت‌های داعش در این محور یک سپر دفاعی در مسیر جاده مهم «کرکوک - اربیل» و حومه میادین نفتی در شمال غرب شهر کرکوک ایجاد کنند اما نیروهای نظامی عراقی به سرعت به مناطق درگیری اعزام شدند و پس از حملات گسترده موفق شدند با عقب راندن تروریست‌های داعش، مناطق «ملا عبدالله، حومه رودخانه الزاب، شـهرک بای حسـن، میدان‌های نفتی بای حسن، آفانا و شهرک الدبس را به همراه روستای اشغال‌شـده» به کنترل خود درآورند. در جریان این عملیات، تروریست‌های داعش از تمام مناطق اشغالی عقب‌نشینی کردند و به سوی مناطق مرزی استان اربیل که تحت کنترل نیروهای اقلیم کردسـتان است، متواری شدند. ده‌ها تن از عناصر تروریسـتی هم در درگیری‌های دیروز کشـته و زخمی شدند. از جنوب غرب استان اربیل در حومه شـرقی شهر القیاره خبر می‌رسـد نیروهای اقلیم کردستان با تخلیه شهرستان مخمور به سمت شهر اربیل عقب‌نشینی کردند و این شهر هم به کنترل نیروهای عراقی درآمد. گزارش‌ها از استان سلیمانیه نیز حاکی اسـت ۲ گذرگاه پرویزخان و باشماق در مرز این استان با ایران به دولت عراق واگذار شده و بزودی بازگشایی می‌شود. گذرگاه‌های پرویزخان و باشماق تاکنون در اختیار نیروها و کارمندان وابسته به حزب اتحادیه میهنی کردسـتان عراق بوده که ظاهـرا در توافقی میان این حزب و بغداد، اداره آن به دولت مرکزی سـپرده شـده است. بنا به گفته مسؤولان محلی، در استان سلیمانیه که خاستگاه اصلی حزب اتحادیه میهنی است، نیروهای دولت فدرال عـراق هم‌اکنون در ایـن گذرگاه‌های مهم مستقر شده‌اند. از سوی دیگر نیروهای امنیتی عراق اعلام کردند بر تمام میادین نفتی که شرکت نفت شمال عراق اداره می‌کند، تسلط یافته‌اند.

پازل

کشتار غیرنظامیان توسط پیشمرگ‌های بارزانی

یک روز بعد از تسـلط ارتش عراق بر شـهر کرکوک و پایین کشیدن پرچم‌های اقلیم از ساختمان‌های دولتی آن، اوضاع کرکوک آرام به نظر می‌رسـد. در این راسـتا شورایعالی قضایی کرکوک از آغاز مجدد فعالیت‌های دادگاه تجدیدنظر فدرال کرکوک و مرکز دادگستری جلولا خبر داد. همزمان تعداد زیادی از شهروندان کرد با استقبال از تغییرات به وجود آمده به این استان بازگشتند. این گزارش در حالی منتشر می‌شود که در حمله خمپاره‌ای نیروهای پیشمرگ در بامداد دوشنبه در طوزخورماتو، شماری غیرنظامی کشته یا زخمی شدند.

■ **دیاله و نینوا در تصرف ارتش عراق**

نیروهای کُرد پیشـمرگ، ظهر دیروز از مناطق مورد مناقشه ۲ اسـتان دیاله (شمال شرق بغداد) و نینوا (شمال بغداد) عقب‌نشینی کردند و همین مساله باعث تسهیل عملیات نیروهای عراقی برای تسلط بر میادین نفتی کرکوک شد. منابع نظامی عراقی می‌گویند نیروهای پیشمرگ همه مناطق مورد منازعه این اسـتان که پیش‌تر کنترل آن را در دسـت داشـتند، تخلیه کردند. به گفته منابع امنیتی عراقی، «قره‌تپه، مندلی، جلولا و خانقین» از جمله مناطق وسـیع اسـتان دیاله هستند که نیروهای پیشـمرگ بر آن سیطره یافته بودند اما پس از ورود نیروهای عراقی به دیاله، نیروهای کُرد به همراه خانوادهای خـود این مناطق را به دلیل ترس از تبعات درگیری ترک کردند. منابع محلی و امنیتی استان دیاله خبر داد که نیروهای کُرد از تعدادی از مناطق مورد منازعه این اسـتان که در تاریخ ۱۰ ژوئن سال ۲۰۱۴ (همزمان با ورود داعش به عراق) بر آن مسـلط شـده بودند، عقب‌نشینی کردند. از سـوی دیگر، نیروهای عراقی به منطقه ربیعه در مرز سوریه که در شمال شرق موصل قرار دارد، پیشروی کردند تا بتوانند این منطقه مرزی را نیز از کنترل پیشـمرگ خارج کنند. طبق دستور العبادی، نخست‌وزیر، پرچم عراق در تمام مناطق مورد مناقشه برافراشته می‌شود.

■ **خیانت خود بارزانی به استقلال کردستان**

اما در واکنش به سمپاشی‌های رسانه‌های کرد مستقر در اربیل مبنی بر خیانت اتحادیه میهنی به کردستان مسـتقل، «هیرو ابراهیم احمد» همسر مرحـوم جلال طالبانی، رئیس‌جمهور درگذشـته عراق در بیانیه‌ای بر «خیانت» «مسـعود بارزانی» و «حمایت از یکپارچگی خاک عراق» تاکید کرد. از طرف دیگر ایاد علاوی، معاون رئیس‌جمهور عراق فاش کرد که شـخص مسعود بارزانی درست چند روز پیـش از بازپس‌گیری کرکوک توسـط ارتش عراق، در نامه‌ای به او ابطال همه‌پرسـی کردستان را در ازای باقـی مانـدن میادین نفتی کرکوک در دست طیف پیشمرگ‌های اربیل، وابسته به حزب دموکرات پیشنهاد داده بود.

در این میان مسـعود بارزانی پس از عدم یاری واشـنگتن، همپیمـان اسـتراتژیکش دیگر هیچ همپیمان منطقه‌ای یا بین‌المللی ندارد؛ واشنگتن در حالی که شاهد بود نیروهای پیشمرگ عقب‌نشینی می‌کنند و برخی نیز در برابر نیروهای عراقی در هم شکسته‌اند تنها به صدور بیانیه‌هایی جهت دعوت همه طرف‌ها به آرامش و حفظ خویشتن‌داری اکتفا کرد.

■ **علنی‌شدن اختلافات میان احزاب کرد**

تحولات اخیر در کرکوک و ورود بدون درگیری نیروهای عراقی به این شـهر در پی عقب‌نشـینی بخشی از نیروهای پیشمرگ از آن، اختلافات میان احزاب کرد در اقلیم کردستان را فاش کرد. نیروهای پیشمرگ وابسته به حزب اتحادیه میهنی کردستان (حزب طالبانی) در این ماموریت، با نیروهای نظامی عراقـی همکاری و از پایگاه‌هـای خود در کرکوک عقب‌نشـینی کردنـد. در واقـع، این اقـدام عمق اختلافات کردها میان ۲ محور سلیمانیه به رهبری بافل طالبانی، پسـر جلال طالبانی، رئیس‌جمهور فقید عراق و اربیل که حزب دموکرات کردسـتان به رهبری مسـعود بارزانی، رئیس اقلیم کردستان که دوره ریاسـتش نیز به پایان رسیده، هدایت آن را بر عهده دارد نشـان داد، در این میان اختلافات موجود میان ۲ محور به نیروهای پیشمرگ کرد نیز نفوذ کرد به طوری که رسانه‌ها فاش کردند وزارت پیشـمرگ‌ها نیروهای گردان ۷۰ وابسته به حزب طالبانـی را از صفوف خود اخراج کرده‌اند و این امر نسبت به وقوع تنش‌ها و بحران‌های متعاقب میان دو طرف هشدار می‌دهد.

■ **فراخوان‌ها برای تشکیل دولتی انتقالی**

در این میان فراخوان‌هایی برای تشکیل دولتی انتقالی در اقلیم کردستان جهت مدیریت گفت‌وگو با دولت مرکزی بغداد مطرح شد. ائتلاف «دموکراسی و عدالت» به رهبری برهم صالح، از رهبران سـابق حزب طالبانی خواسـتار تشکیل حکومتی انتقالی در کردستان شد که وظیفه‌اش انجام گفت‌وگویی سازنده با بغداد تا زمان اجرای انتخاباتی شفاف در اقلیم است. صالح تاکید کرد شرایط کنونی نتیجه تلاش‌های مفسدان برای سرپوش نهادن بر غارت و چپـاول به نام کرکوک و قوم کرد اسـت. هلال محمد، تحلیلگر سیاسی در این رابطه اظهار داشت: در شرایط کنونی امکان تشکیل چنین دولتی که از سوی برهم صالح پیشنهاد شده به دلیل اختلافات داخلـی کردها وجـود ندارد علاوه بـر این کردها موضع‌گیری و اظهارات‌شـان در برابر دولت بغداد یکپارچه نیسـت و این مساله شرایط آنها را در هر گفت‌وگوی آتی تضعیف خواهد کرد.

محمد در گفت‌وگـو با ارم‌نیوز گفـت: پس از شکسـت بارزانی در مسـاله همه‌پرسی و کرکوک و افول سـتاره‌اش به عنوان یک رهبر سیاسـی در اذهان کردها و نیز پس از مرگ مام جلال (طالبانی) محافل کرد از وجود رهبری واقعی که بتواند آرزوها و خواسـته‌های کردها را تحقق بخشد و آنها را به سـوی استقلال هدایت کند، خالی شد. در همین راستا لیست «نسل جدید» در بیانیه‌ای، خواستار اسـتعفای فوری مسـعود بارزانی از ریاست اقلیم کردسـتان و رهبران ۵ حزب حاکم شده و بارزانی را بـه عذرخواهی از مردم کرد فراخواند. همچنین این لیسـت در بیانیه‌ای خواستار برکناری بارزانی و تشـکیل دولتی موقت شد که شامل چهره‌های سیاسـی همیشگی نباشد تا به این ترتیب شرایط برای برگزاری انتخابات پارلمانی اقلیم کردسـتان طبق ملاک‌های جهانی فراهم شود.

■ **سلیمانیه به بغداد نزدیک شد**

پس از توافق حزب اتحادیه میهنی کردستان با حیدر العبادی، نخست‌وزیر و فرمانده کل نیروهای مسلح عراق درباره ورود به کرکوک، استان سلیمانیه با توجه به نیاز بـه پول برای حل بحران اقتصادی به دولت بغداد نزدیک شـده، همچنین اختلافات این حزب با بارزانی نیز تا حد قطع روابط رسـیده است. اطلاعاتی که در رسانه‌ها منتشر شد، حاکی از آن است که بامداد دوشنبه العبادی با بافل طالبانی و بـرادرش قباد طالبانـی در بغـداد جهت انجام دیدارهـای آخر پیش از حرکت نیروهای عراقی به سوی کرکوک گفت‌وگو کردند. لاهور شیخ جنگی طالبانی، مسـؤول دستگاه اطلاعات و امنیت اقلیم کردستان با آغاز هجمه تندی علیه بارزانی، برگزاری همه‌پرسـی در کرکـوک را با هدف خـارج کردن استان از کنترل اتحادیه میهنی کردستان دانست.

لاهور شـیخ جنگـی گفـت: ما هرگـز برای اینکه مسـعود بارزانی کرسـی را به دسـت آورد فرزندان‌مـان را به کام مرگ نخواهیم فرسـتاد و من مسـعود بارزانی را رئیس خود نمی‌دانم. دیگر برای بارزانی نه در حزب اتحادیه میهنی کردستان و نه در فراکسیون تغییر (مخالف) همپیمانی باقی نمانده اسـت و همین امر بـاب پیش‌بینی‌هایی را گشـوده مبنی بر اینکه سلیمانیه صفحه جدیدی از روابـط با بغـداد را بـه دور از اربیل و پیامدهای همه‌پرسـی آغـاز خواهد کـرد بویژه اگـر دولت بغداد حقوق‌های متوقف شـده کارمنـدان کرد را پرداخت کند.

■ ■ ■

روایتی از پشت پرده انزوای ولیعهد جاه‌طلب عربستان از رعب و وحشت شاهزادگانی که قصد جانش را کرده‌اند

فرار بن‌سلمان به دریای سرخ

با گذشـت ۱۰ روز از حمله مسـلحانه به ارگ سـلطنتی سـعودی در جده، ابعـاد جنگ قدرت در قبیله حاکم بر عربسـتان بیش از پیش نمایان می‌شـود و در چنین شـرایطی فاش شده محمد بن‌سـلمان ولیعهد جاه‌طلب در رعب و وحشت به سر می‌برد و از بیم جان خود از کاخ‌های سلطنتی در خاک عربسـتان، به کشـتی تفریحی‌اش روی دریای سـرخ پناه برده اسـت. تنها چند روز پس از حمله خونین یک فرد مسـلح که گفته می‌شود یک نظامی بازنشسته مرتبط با ولیعهد پیشین بوده به قصر «السـلام» جده که احتمال حضور محمد بن‌سـلمان در آن زمان در آن می‌رفت، محمد بن نایف، ولیعهد برکنار شـده و رقیب از میدان به در شده ولیعهد فعلی در اقدامی آشکار مجبور به ترک کاخ شـخصی‌اش در بزرگ‌ترین بندر عربستان و سکونت تحت حصر در ریاض، درست زیر چشمان بن‌سلمان شـد. سـپس با آغاز هفته جاری پسر جاه‌طلب شـاه، از ترس توطئه‌های آتی علیه خود، دسـت به پاکسازی گسـترده در وزارت کشور زد یعنی آخریـن نهاد امنیتی تحت نفوذ بن‌نایف که حالا برادرزاده جوانش به جای او سمت وزیری‌اش را بر عهده داد.

حال افشـاگر اسـرار و خبرهای پشـت پرده آل‌سـعود در تازه‌ترین توئیت‌های خود از شـرایط نابسـامان ولیعهـد بلندپرواز آن هـم در بحبوحه اصلاحات شـتابزده‌اش در جامعه بشـدت سنتی عربستان پرده برمی‌دارد. مجتهد در قالب ۳۰توئیت متوالـی از فضـای رعب و وحشـتی کـه محمد بن‌سـلمان در آن به سـر می‌برد، افزایش دشمنی با او در خاندان دو دسـته شده سعودی، تغییرات شخصیتی ولیعهد جدید و انزوای خودخواسته‌اش روی دریا خبر داده است.

روایـت مجتهـد بـه شـرح زیر اسـت: «بن‌سـلمان در جریان حملـه اخیـر بـه کاخ پادشاهی، آسیبی ندید ولی هنـگام تیراندازی، در کاخ حضور داشـت. نکته قابل توجه این اسـت که نحوه برخورد گارد سلطنتی با این حمله حرفه‌ای نبوده است. این نشان داد بن‌سلمان دیگر کاخ را محیط امنی برای خود قلمداد نمی‌کند. او پیش از این حمله، در حالتی از رعب و وحشت و نگرانی به سر می‌برد و این حادثه بر نگرانی و وحشـتش افزود، چرا که معتقد است برخی اعضای خاندان سلطنتی در پس این حمله بوده‌اند. چندین دلیل برای وحشت و نگرانی ولیعهد وجود دارد.

۱- در ارتبـاط بـا آنچه به شـخص او مرتبط اسـت، طی ماه‌های اخیر تغییرات زیادی در رفتار و برنامه‌های روزانه‌اش رخ داده که بر فکر و ذهن و مسائل روحی و روانی او تاثیر گذاشته و او را به فردی متزلزل و مضطرب تبدیل کرده است. این تغییرات بر اعتماد به نفس بن‌سلمان و دیدار با شخصیت‌های مهم و تصمیم‌گیری‌هایش تاثیر گذاشته است. حقیقتا بن‌سـلمان مسـتحق این شـماتت اسـت و شایسته کرامت نیست.

۲- تغییـر دیگـری که رخ داده، تحـول بـزرگ در مواضع آل‌سـعود است به طـوری کـه نزدیک به ۹۵درصد از اعضای خاندان سـلطنتی، مخالف و ضد او شـده‌اند، در حالی که قبلا یا اکثریت آنها راضی به امر واقع شـده بودند یـا به آن اعتنا نمی‌کردند. طی ماه‌های اخیر بویژه پـس از برکناری محمـد بن‌نایـف از ولیعهدی، شاهزادگان مخالف بن‌سلمان از خواب بیدار شده‌اند و معتقدند ۳ مسـاله، آینده خاندان را به طور کلی و آینـده یکایک آنها را تهدید می‌کند. بر اسـاس ارزیابی این شـاهزادگان، اگر بن‌سلمان به همین رویه انحصارطلبی در قدرت ادامه دهد، دیگر برای شـاهزادگان مخالف و منتقد، جز حقوقی که فقط گذران زندگی روزانه آنها را کفایت کند، چیزی باقی نخواهد ماند. آنچه بیشترشان را به خشم آورده، این است که نزدیکان غیر سلطنتی بن‌سلمان، سهم و بهره‌شان از ثروت مسروقه فراتر از سهم شاهزادگان و نفوذ آنها از نفوذ آل‌سـعود بیشـتر شـده است. همچنین شاهزادگان مخالف پس از بلایی که بر سر بن‌نایف آمده و بازداشـت افسران و قضات طرفدار ولیعهد سابق و همچنین حبس عبدالعزیز بن فهد و برخی شاهزادگان دیگر و ممانعت از خروج اکثریت آنها از عربستان احساس عدم امنیت می‌کنند.

۳- وحشت شاهزادگان از این است که آل‌سعود تمـام حکومت و قـدرت را به خاطر هـرج و مرج در اقتصاد، یمن، قطر، بازداشـت‌ها، غربی‌سـازی عربستان و عادی‌سازی روابط (با اسرائیل) از دست دهد. دودستگی در آل‌سعود و دشمنی اکثریت‌شان با بن‌سلمان به حدی رسیده است که سبب افزایش نگرانی او و به تاخیر افتادن زمان کناره‌گیری پدرش و انتصاب خودش به عنوان پادشـاه شـده اسـت، همچنانکه خبر دیدار احمد بن عبدالعزیز با پدرش پیش و پس از سفر سلمان به روسیه سبب خشم پسر شده، چرا که شـاهزادگان مخالف بن‌سلمان خواسـتار رسـیدن احمد بن عبدالعزیز به تخت سلطنت آل‌سعود شده‌اند.

۴- شـرایط و تحولات اخیر بر زندگی، رفتارها و قدرت روانی و روحی بن‌سـلمان اثر گذاشـته به گونه‌ای که دیگر احساس امنیت نمی‌کند و بیشتر وقت خود را در یک کشـتی تفریحی در سـاحل دریای سرخ سپری می‌کند. اینکه چرا بن‌سلمان، کشـتی را به عنوان وسـیله‌ای برای گذران اوقات خود تعیین کرده، به خاطر احتمال بروز سوءقصد از سـوی خاندان سـلطنتی یا طرف‌های دیگر در داخل خاک عربستان است. عدم حضور ولیعهد در مراسم استقبال از پدرش، غیبت در نشست شورای وزیران و غیبت در مراسـم استقبال از امیر کویت طی روزهای اخیر صحت این ادعا را تایید می‌کند.

چهارگوشه

رد همه‌پرسی کاتالونیا توسط دادگاه قانون اساسی

دادگاه قانون اساسی اسپانیا اعلام کـرد که همه‌پرسـی اسـتقلال کاتالونیـا غیرقانونی بـوده اسـت. رای دادگاه سـلطنتی سـاعتی پس از آن اعلام شـد که جنرالیتات (دولت خودمختار محلی کاتالونیا) اعلام کرد که در شرایط موجود، پاسخ بارسلونا به ضرب‌الاجـل مادرید تا ۱۹ اکتبر (۲۷ مهر) درباره روشـن شدن وضعیت اعلام استقلال از سوی رهبران سیاسی کاتالان، با سخنان دوم اکتبر (۱۰ مهرمـاه) «کارلـوس پویگدمون» رئیس جنرالیتات تفاوتی نخواهد داشت.

■■■

سقوط پایتخت داعش در سوریه کامل شد

شهر رقه سوریه، پایتخت خلافت خودخوانده داعش پس از ۴ سال اشغال به دسـت تروریسـت‌ها به طور کامل آزاد شد. گروه موسوم به «دیده‌بان حقوق‌بشر سوریه» وابسته به معارضان این کشور، سه‌شنبه اعلام کردند شهر رقه به صورت کامل از کنترل داعش خارج شـد. روز دوشنبه، اعلام شده بود حدود ۹۰ درصد از شـهر رقه از اشغال داعش آزاد شـده و تقریبا ۳۰۰ داعشـی در این شهر باقی مانده‌اند که بیشتر در بیمارستان و ورزشگاه این شهر حضور دارند. مصطفی بالی، سخنگوی نیروهای دموکراتیک سوریه با اعلام «آزادسازی ورزشگاه و بیمارستان» رقه اعلام کرد نیروهای کرد با تسلط بر ورزشگاه و بیمارستان، آخرین مواضع تحت اشغال داعش را تصرف کردند تا کل شهر رقه تحت کنترل نیروهای دموکراتیک سـوریه در آیـد. با بالا رفتن پرچـم نیروهای دموکراتیک سوریه (که از حمایت ائتلاف آمریکا برخوردار بودند) در ورزشـگاه رقه، عملا شهر رقه از لوث عناصر تکفیری داعش پاکسـازی شد. نیروهای دموکراتیک سوریه که متشکل از نیروهای کرد و عربی هسـتند، از حدود ۴ ماه قبل، یعنی از ماه ژوئن، عملیات پاکسازی رقه از داعش را آغاز کردند.

حقوق‌بشر

دیده‌بان حقوق‌بشر:

۲۸۸ روستای روهینگیاها در آتش ارتش میانمار

دیده‌بان حقوق‌بشر سازمان ملل با انتقاد از ادامه خشونت علیه روهینگیاها در میانمار اعلام کرد که ۲۸۸ روستای متعلق به این اقلیت مسلمان توسط ارتش و افراطیون میانمار سوزانده شده و تعـداد آوارگان روهینگیایی به ۵۸۲ هزار نفر افزایش یافته است. به گزارش روزنامه اتریشی اشـتاندارد به نقل از «فیل روبرستون»، رئیس بخش آسیایی سـازمان دیده‌بان حقوق‌بشر، با وجود آنکه ارتش اعلام کرده که عملیات نظامی علیه مسلمانان استان راخین پایان یافته اما این ادعایی دروغ است، چرا که تنها ۶۶ روستا پس از ۵ سپتامبر (۱۴ شهریور) که زمان اعلام شده پایان حملات توسط ارتش میانمار است، نابود شـده اسـت. به گفته او، ارتش صدها روستای مسلمانان را نابود و شمار زیادی را کشته و مورد آزار و اذیت قرار داده و جنایات دیگری علیه آنان مرتکب شـده و وادار به فرار کرده است. ضمنا تصاویر ماهواره‌ای از راخین نشان می‌دهد اراضی مسـلمانان نابود شده در حالی که قسمت‌های مربوط به سکونت بودایی‌ها سالم مانده است.

■■■

گزارش کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل نشان داد

اعضای شورای حقوق بشر نقض‌کنندگان حقوق بشر!

در گـزارش اخیر دفتر کمیسـاریای عالی حقوق بشـر سـازمان ملـل متحد بـا عنوان «همکاری با سـازمان ملل متحد، نمایندگان و سـازوکارهای آن در حوزه حقوق بشـر» به خشـونت علیه افرادی پرداخته شده است که در موضوعات حقوق بشـری با سـازمان ملل همکاری کرده‌اند. گزارش‌های پیشین به طور متوسط ۱۵ کشـور را در لیسـت کشورهای اقدام‌کننده علیه شهروندانی که در حوزه حقوق بشـر با این سـازمان همکاری می‌کنند، قرار داده بود. این در حالی اسـت که این تعداد در گزارش سال ۲۰۱۷ به ۲۹ کشور افزایش یافته اسـت؛ رقمی که در این زمینه نوعی رکورد به شمار می‌آید. در میان این ۲۹ کشور، ۹ کشور بروندی، مصر، روآندا، کوبا، ونزوئلا، چین، هند، عربستان سعودی و امارات عربی متحده عضو شورای حقوق بشر هستند.